

Spelling

Basis • Groep 5 • Blok 5

Woordpakket 17, 18, 19 en 20

Antwoorden

Picto's

Deze opdracht doe je als je tijd hebt.

Deze opdracht doe je alleen.

Deze opdracht doe je samen.

Deze opdracht doe je in een groepje.

Deze opdracht doe je met de hele klas.

Dit is een bewegingsopdracht.

Deze opdracht schrijf je op een blaadje.

Knipstrategie

Luisterstrategie

Onthoudstrategie

Ook-zo-strategie

Regelstrategie

Werkwoord

Blok 5

Doelenkaart

Hoe gaat het?

- ☐ ? ik moet het nog leren
- ☐ ↑ ik moet het nog oefenen
- ☒ ✓ ik kan het!

Woordpakket 17 Woorden met au, auw, ou en ouw

- Ik kan meer woorden met **au**, **auw**, **ou** en **ouw** goed schrijven.
- Ik kan zelf woorden met **au**, **auw**, **ou** en **ouw** bedenken.

Woordpakket 18 Werkwoordspelling

- Ik kan de **woordenboekvorm**, de **stam** en de **ik-vorm** goed schrijven.
- Ik kan zelf de **woordenboekvorm**, de **stam** en de **ik-vorm** bedenken.

Woordpakket 19 Woorden met v en z

- Ik kan meer woorden met **v** en **z** goed schrijven.
- Ik kan zelf woorden met **v** en **z** bedenken.

Woordpakket 20 Samenstellingen met een woord dat eindigt op d en t

- Ik kan **samenstellingen** met een woord dat eindigt op **d** of **t** goed schrijven.
- Ik kan zelf **samenstellingen** met een woord dat eindigt op **d** of **t** bedenken.

Woordpakket 17

Les 1

Woorden met au, auw, ou en ouw

- Ik leer meer woorden schrijven met **au**, **auw**, **ou** en **ouw**.

Onthoudwoorden

augustus
de **au**gurk
de **pau**ze
de **au**tomaat
het resta**au**rant

ben**auw**d
de fla**uw**ekul
de wenkbra**uw**
de **kauw**gom
de kla**uwen**

hou**den**
de inh**ou**d
de kab**ou**ter
de spelf**ou**t
het meerv**ou**d

de huisvrou**w**
de juffr**ouw**
de schou**w**burg
de toeschou**w**er
het gebou**w**

Kijk goed. Onthoud hoe je het schrijven moet.

au(w), ou(w)

- 1 Luister naar het woord in je hoofd.
Au(w) en **ou(w)** klinken hetzelfde.
- 2 Bedenk of je het woord schrijft met **au(w)** of **ou(w)**.
Dat kun je niet horen. Dat moet je onthouden.
- 3 Schrijf het woord op.
- 4 Lees nog een keer na of je het woord goed geschreven hebt.
- 5 Maak een foto van het woord in je hoofd.

Voorbeeld:

Het is pauze in de schouwburg.

Je hoort /pauzu/ en /sgauwburg/.

Bedenk hoe je het schrijft: **pauze**, **schouwburg**.

1 Bekijk samen het woordpakket en de schrijfaanwijzing.

de **au**gurk

2 Bekijk de woorden met au en auw van het woordpakket.

- 1 Leerling 1: zorg dat je het woordpakket niet ziet.
- 2 Leerling 2: kies een woord met **au** of **auw** en lees het voor.
- 3 Leerling 1: luister goed en vul het woord in.
- 4 Doe dit met nog vier andere woorden.
- 5 Ruil om. Doe hetzelfde met vijf andere woorden.
- 6 Kijk samen na en verbeter.

Meerdere antwoorden mogelijk.

.....

.....

.....

.....

3 Bekijk de woorden met ou en ouw van het woordpakket.

- 1 Leerling 1: zorg dat je het woordpakket niet ziet.
- 2 Leerling 2: kies een woord met **ou** of **ouw** en lees het voor.
- 3 Leerling 1: luister goed en vul het woord in.
- 4 Doe dit met nog vier andere woorden.
- 5 Ruil om. Doe hetzelfde met vijf andere woorden.
- 6 Kijk samen na en verbeter.

de kabouter

Meerdere antwoorden mogelijk.

.....

.....

.....

.....

4

Bekijk en onthoud de woorden van het woordpakket.

- 1 Zorg dat je het woordpakket niet ziet.
- 2 Vul zo veel mogelijk woorden met **au** en **auw** in.
- 3 Kijk na. Hoeveel woorden heb je goed ingevuld?
- 4 Doe hetzelfde met de woorden met **ou** en **ouw**.
- 5 Hoeveel woorden heb je goed ingevuld?

au en auw

ou en ouw

au en auw goed.

ou en ouw goed.

- Ik oefen meer woorden met **au**, **auw**, **ou** en **ouw**.

Schrijfaanwijzing

Bedenk of je het woord schrijft met **au(w)** of **ou(w)**. Dat kun je niet horen, dat moet je onthouden.

1 Kijk naar de woorden. Bedenk welk woord in de zin past.

Leg een blaadje over de woorden en schrijf ze op.

Kies uit: augurk | kauwgom | automaat | restaurant | meervoud | wenkbrauw | spelfout | juffrouw

- 1 Mijn oom en tante werken in een *restaurant*.
- 2 In de hal staat een *automaat* met snoep en frisdrank.
- 3 Ik vind een zure *augurk* heel lekker.
- 4 De juf trekt een *wenkbrauw* op als ik een fout antwoord geef.
- 5 Wij mogen in de klas geen *kauwgom* eten.
- 6 De *juffrouw* kijkt het dictee na.
- 7 Ze fronst als ze een *spelfout* ziet.
- 8 Het *meervoud* van huis is huizen.

2 Lees de brief in geheimschrift.

Welk teken staat voor **ou**? En welk voor **ouw**? Vul het achter het teken in.
Vul de woorden in.

• = *ou*.....

☆ = *ouw*.....

Wij h•den *houden*..... van de sch☆burg *schouwburg*.....

Het is een prachtig geb☆ *gebouw*.....

Vanavond ben ik toesch☆er *toeschouwer*..... bij een toneelstuk over een

huisvr☆ *huisvrouw*..... en een kab•ter *kabouter*.....

De vrouw zegt dat de inh•d *inhoud*..... van een pak melk één liter is.

Maar de kab•ter *kabouter*..... zegt dat het een halve liter is.

Wie heeft gelijk?

3 Maak zinnen.

1 Vul drie woorden uit het woordpakket in.

2 Maak met elk woord één zin.

woorden

zinnen

.....	
.....	
.....	
.....	
.....	

Woordpakket 17

Les 3

Woorden met au, auw, ou en ouw

- Ik oefen meer woorden met **au**, **auw**, **ou** en **ouw**.
- Ik bedenk zelf nieuwe woorden met **au**, **auw**, **ou** en **ouw**.

1 Los het geheimschrift op.

Welk woord staat er? Vul het woord goed in.

• = au / auw

de p•ze

de pauze

fl•ekul

flauwekul

ben•d

benauwd

de kl•en

de klauwen

•gustus

augustus

de •tomaat

de automaat

2 Bedenk zelf nieuwe woorden met au, auw, ou of ouw.

- Kijk naar het voorbeeld.
- Maak met elk woord een nieuw woord.
- Vul de nieuwe woorden in.

...pauze

middagpauze

...vrouw

auto...

...restaurant

fout...

...bouw

3 Zoek zes nieuwe woorden met au, auw, ou of ouw in een leesboek.

Vul de woorden in.

Meerdere antwoorden mogelijk

.....

.....

.....

4 Maak het gedicht af.

 Gebruik woorden uit het woordpakket of uit opdracht 2 of 3.
Vul nog zes regels in.

Ik liep in augustus door het bos.
Plots zag ik een kabouter op het mos.
Hij ...

Meerdere antwoorden mogelijk

.....

.....

.....

.....

.....

Woordpakket 17

Les 4

Dit kan ik nog

- Ik herhaal woorden uit blok 3.

Dit kan ik nu

- Ik kan woorden met **au**, **auw**, **ou** en **ouw** nu goed schrijven.
- Ik kan woorden uit blok 3 nog goed schrijven.

Dit kan ik nog

1 Welk woord staat er?

Vul het woord goed in.

- Blijer is vro^uer.
- Heb je veel mails, dan heb je veel beri^uen.
- Het tegengestelde van duur is goe^ukoop.
- Een netter woord voor lijf is li^uaam.
- Een oplichter is een b^udrieg^ur.
- Een hond zonder thuis is een zwerfhon^u.

vroljker

berichten

goedkoop

lichaam

bedrieger

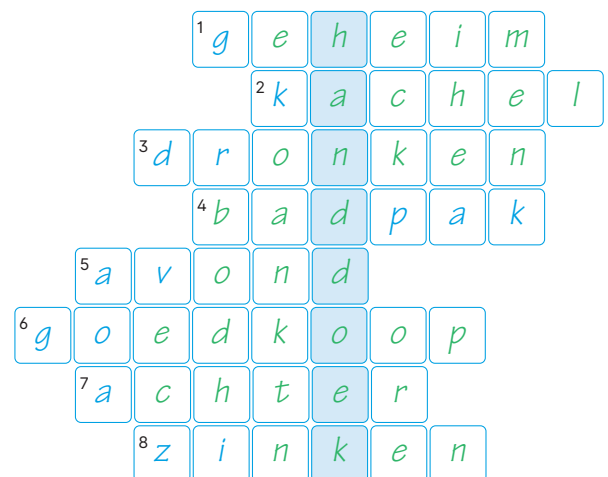
zwerfhond

2 Wat hoort op de puntjes?

Kies woorden uit blok 3. Vul de woorden in de puzzel in.

- Dit mag je niet doorvertellen. Het is een ...
- Het is koud. Ik kruip bij de ...
- Hij heeft heel veel bier op. Hij is ...
- Als ik ga zwemmen, draag ik een ...
- Ochtend, middag en ...
- Niet duur, maar ...
- Niet voor, maar ...
- Er zit een gat in de boot, hij is aan het ...

Welk woord lees je van boven naar beneden in de gekleurde vakjes? handdoek

3

Welk woord hoort bij het nummer?

Vul de woorden in.

de beugel.....

het anker.....

de inktvis.....

het badpak.....

1

2

3

4

5

het eiland.....

6

de tweeling.....

7

de handdoek.....

8

de schildpad.....

Dit kan ik nu

Zo schrijf ik het goed

! ?

✓ x

- 1 ☐ ☐
- 2 ☐ ☐
- 3 ☐ ☐
- 4 ☐ ☐
- 5 ☐ ☐
- 6 ☐ ☐
- 7 ☐ ☐
- 8 ☐ ☐
- 9 ☐ ☐
- 10 ☐ ☐

- ☐ ☐
- ☐ ☐
- ☐ ☐
- ☐ ☐
- ☐ ☐
- ☐ ☐
- ☐ ☐
- ☐ ☐
- ☐ ☐
- ☐ ☐

Woorden uit blok 3

! ?

✓ x

- 1 ☐ ☐
- 2 ☐ ☐
- 3 ☐ ☐
- 4 ☐ ☐
- 5 ☐ ☐

- ☐ ☐
- ☐ ☐
- ☐ ☐
- ☐ ☐
- ☐ ☐

Spelen en bewegen

1 Raad het woord.

- 1 Speler 1: schrijf een woord uit het woordpakket op. Zet puntjes voor **au(w)**, **ou(w)**, **v** of **z**.
- 2 Speler 2: raad het woord. Schrijf het op. Onderstreep het stukje dat weggelaten was.
- 3 Kijk samen na.

Voorbeeld:

2 Dobbel de woorden.

Wat heb je nodig?

- dobbelsteen

- 1 Gooi om de beurt met de dobbelsteen.
- 2 Kijk wat het nummer betekent.

- 1 = woord met **au(w)**

2 = woord met **ou(w)**

3 = **samenstelling**, het laatste woord eindigt op **t**

4 = **samenstelling**, het eerste woord eindigt op **t**

5 = **samenstelling**, het eerste woord eindigt op **d**

6 = **samenstelling**, het eerste woord eindigt op **d** of **t** en het tweede woord ook.

- 3 Zeg als eerste het woord en schrijf het woord op.
Heb je het woord goed opgeschreven? Dan krijg je een punt.
Degene met de meeste punten aan het eind heeft gewonnen!

3**Woordenvanger.****Wat heb je nodig?**

- per speler een stoepkrijtje

- 1** Eén speler is de woordenvanger en staat met zijn rug naar het schoolplein.
- 2** De anderen schrijven op het schoolplein met stoepkrijt een woord uit het woordpakket. Schrijf de letters net iets kleiner dan de breedte van je schoen! Ga met je voeten op de moeilijke letters **au**, **auw**, **ou** of **ouw** staan.
- 3** De woordenvanger roept: 'Iedereen klaar?' Hij loopt naar iemand toe en leest het woord. Dan zegt hij of het woord met **au**, **auw**, **ou** of **ouw** is.
- 4** Is het goed? Laat het hele woord zien en ga aan de kant staan. De woordenvanger gaat door naar een andere speler. Is het fout? Dan is de woordenvanger af. Nu wordt de speler die op het woord staat de woordenvanger.
- 5** Welke woordenvanger had de meeste woorden goed voordat hij af was?

*Voorbeeld:***kab** **ter**

Woordpakket 18

Les 1

Werkwoordspelling

- Ik leer wat de **stam** is en ik leer de **woordenboekvorm** en de **ik-vorm** schrijven.

woordenboekvorm → persoonsvorm: • **stam** → **ik-vorm**

Werkwoorden

aaïen ik aaï	zetten ik zet	drinken ik drink	huppelen ik huppel	branden ik brand
lijmen ik lijm	moeten ik moet	denken ik denk	mopperen ik mopper	landen ik land
scheuren ik scheur	kluiven ik kluif	zingen ik zing	bekijken ik bekijk	bloeden ik bloed
fietsen ik fiets	durven ik durf	vangen ik vang	verplaatsen ik verplaats	vinden ik vind

Werkwoorden: de woordenboekvorm, de stam en de ik-vorm

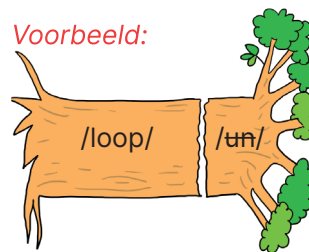
Een werkwoord vertelt wat iets of iemand doet. Een werkwoord heeft verschillende vormen.

- De woordenboekvorm** is het werkwoord zoals het in het woordenboek staat. De woordenboekvorm eindigt meestal op **en**. In het woordenboek staan bijvoorbeeld de werkwoorden: **lopen**, **fietsen**, **vinden**.
- De persoonsvorm** is de vorm van het werkwoord die bij iets of iemand hoort. Bij **ik** hoort bijvoorbeeld de persoonsvorm **loop**, **fiets** en **vind**. De vorm van het werkwoord die bij **ik** hoort, noem je de **ik-vorm**.

Van de stam naar de ik-vorm

De **stam** van het werkwoord is de woordenboekvorm zoals je hem hoort, zonder **/un/**.

Voorbeeld:

stam = /loop/

fietsen: /fietsʌn/ → stam = /fiets/

vinden: /vindʌn/ → stam = /vind/

Van de stam maak je de **ik-vorm**. Je schrijft bij **ik** de stam op volgens de gewone schrijfaanwijzingen: ik **loop**, ik **fiets**, ik **vind**

ik-vorm

- 1 Luister naar de woordenboekvorm in je hoofd.
- 2 Hak /un/ eraf. Je houdt de stam over.
- 3 Schrijf de stam op. Denk aan de gewone schrijfaanwijzingen! Dan heb je de **ik-vorm**.
- 4 Lees nog een keer na of je de **ik-vorm** goed geschreven hebt.

Voorbeeld:

- 1 Luister naar de woordenboekvorm in je hoofd: /durvun/.
- 2 Hak /un/ eraf: /durv~~un~~/. /durv/ is de stam.
- 3 Je schrijft de stam op en denkt aan de gewone schrijfaanwijzing: nooit een **v** aan het eind van een woord. Je schrijft: **durf**.

- 1 Bekijk samen het woordpakket en de schrijfaanwijzing.

- 2 Vul de woordenboekvorm en de ik-vorm goed in.

- 1 Leerling 1: kies een **woordenboekvorm**.
Bijvoorbeeld: aaien.
- 2 Leerling 2: noem de **ik-vorm**.
Bijvoorbeeld: ik aai.
- 3 Vul beiden de **woordenboekvorm** en de **ik-vorm** in.
- 4 Doe dit vier keer. Neem steeds een ander werkwoord.
- 5 Ruil om. Doe hetzelfde met vier andere werkwoorden.
- 6 Kijk samen na en verbeter.

woordenboekvorm

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ik-vorm

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

3 Vul de ik-vorm en de woordenboekvorm goed in.

- 1 Leerling 1: kies een rijtje uit het woordpakket.
Noem steeds de **ik-vorm**.
- 2 Leerling 2: noem de **woordenboekvorm**.
- 3 Vul allebei de **ik-vorm** en de **woordenboekvorm** in.
- 4 Doe dit met alle werkwoorden in het rijtje.
- 5 Ruil om. Doe hetzelfde met een ander rijtje.
- 6 Kijk samen na en verbeter.

ik-vorm

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

woordenboekvorm

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4 Wat doe je in een klas?

Kijk naar het plaatje.

Welke werkwoorden (ww) uit het woordpakket passen daarbij?

Vul van vijf de **woordenboekvorm** en de **ik-vorm** in.

- 1 *lijmen* – ik *lijm*
- 2 *scheuren* – ik *scheur*
- 3 *zingen* – ik *zing*
- 4 *drinken* – ik *drink* / *vangen* – ik *vang*
- 5 *zetten* – ik *zet* / *denken* – ik *denk*

- Ik oefen de **woordenboekvorm**, de **stam** en de **ik-vorm**.

Schrijfaanwijzing

Een werkwoord vertelt wat iets of iemand doet. Een werkwoord heeft verschillende vormen.

De **woordenboekvorm** is het werkwoord zoals het in het woordenboek staat.

De **persoonsvorm** is de vorm van het werkwoord die bij iets of iemand hoort.

De **ik-vorm** van het werkwoord is de persoonsvorm die hoort bij **ik**.

De **stam** van het werkwoord is de woordenboekvorm zoals je hem hoort, zonder /un/. Van de stam maak je de **ik-vorm**.

1 Welke woorden zijn werkwoorden?

Lees het verhaal. Onderstreep de werkwoorden.

- 1 Mijn vader en moeder bekijken mijn fiets.
- 2 Ze mopperen: 'Wij vinden dit niet leuk. Weer een kapotte fiets van jou bekijken.'
- 3 Ik fiets nooit rustig naar school. Ik scheur door de bochten.
- 4 Ik vind dat erg leuk.
- 5 Ik zet mijn fiets in de schuur en denk: ik huppel voortaan wel naar school!

2 Kijk naar de woordenboekvorm en de stam.

- 1 Vul de **ik-vorm** in.

woordenboekvorm	stam	ik-vorm
zetten	/zett <u>un</u> /	Ik <u>zet</u> het boek in de kast.
aaïen	/aai <u>un</u> /	Ik <u>aai</u> mijn konijn.
lijmen	/lijm <u>un</u> /	Ik <u>lijm</u> de vaas.
kluiven	/kluiv <u>un</u> /	Ik <u>kluif</u> aan een kippenpoot.
drinken	/drink <u>un</u> /	Ik <u>drink</u> een beker melk.

- 2 Wat valt je op bij zin 1 en zin 4? Kijk goed naar de **stam** en de **ik-vorm**.

De ik-vorm is anders dan de stam......

3 Wat is de woordenboekvorm? Vul in.

ik-vorm

ik brand

ik land

ik bloed

ik vind

ik verplaats

ik durf

woordenboekvorm

branden

landen

bloeden

vinden

verplaatsen

durven

4 Maak zinnen.

Kijk naar opdracht 3. Maak met elke **ik-vorm** een goede zin.

Meerdere antwoorden mogelijk.

.....

.....

.....

.....

.....

- Ik oefen de **woordenboekvorm**, de **stam** en de **ik-vorm**.
- Ik bedenk voor nieuwe **werkwoorden** de **stam** en de **ik-vorm**.

1 Welke ik-vorm of woordenboekvorm hoort erbij?

- Vul de **woordenboekvorm** of **ik-vorm** in.
- Kleur de werkwoorden waarbij de stam anders is dan de ik-vorm.

woordenboekvorm

vangen

vinden

aaïen

durven

kluiven

landen

zingen

moeten

ik-vorm

ik *vang*

ik *vind*

ik *aaï*

ik **durf**

ik **kluif**

ik *land*

ik zing

ik moet

2 Lees de zinnen.

Onderstreep de persoonsvorm van het werkwoord. Vul de woordenboekvorm in.

1 Ik voer de eendjes. *voeren*

2 Ik roer door de soep. *roeren*

3 Ik hink op één been. *hinken*

4 Ik begrijp je niet. *begrijpen*

5 Ik word vroeg wakker. *worden*

3 Bekijk het plaatje.

Vul de **ik-vorm** van elke woordenboekvorm in.

ik *spring*.....

ik *snoep*.....

ik *boen*.....

ik *zit*.....

ik *kijk*.....

ik *poets*.....

4 Werkwoorden met ng en nk.

1 Vul uit je hoofd zo veel mogelijk werkwoorden met **ng** en **nk** in.

2 Vul steeds de **woordenboekvorm** en de **ik-vorm** in.

Meerdere antwoorden mogelijk......

.....

.....

.....

.....

.....

Woordpakket 18

Les 4

Dit kan ik nog

- Ik herhaal woorden uit blok 3.

Dit kan ik nu

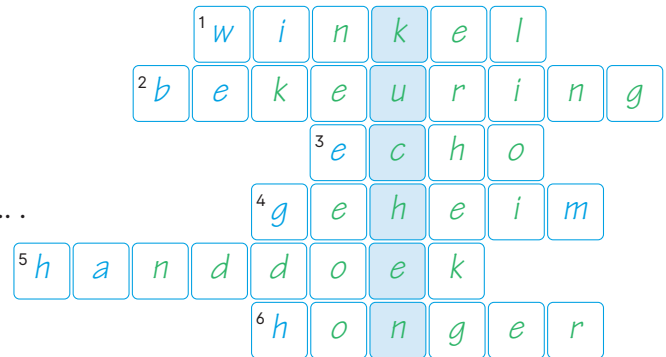
- Ik kan de **woordenboekvorm**, de **stam** en de **ik-vorm** nu goed schrijven.
- Ik kan woorden uit blok 3 nog goed schrijven.

Dit kan ik nog

1 Wat hoort op de puntjes?

Gebruik woorden uit blok 3.
Vul het woord in de puzzel in.

- In de ... kocht ik een boek.
- Mama kreeg een ... voor fout parkeren.
- Als je iets roept in de bergen, hoor je een ...
- Sst, dit ... mag je niet doorvertellen.
- Ik droog me af met een ...
- Wanneer gaan we eten, ik heb ...!

Welk woord lees je van boven naar beneden in de gekleurde vakjes? *kuchen*

2 Zoek acht zo lang mogelijke woorden in de puzzel.

Kijk van boven naar beneden en van links naar rechts.
Vul de woorden in.

halte

onecht

tandarts

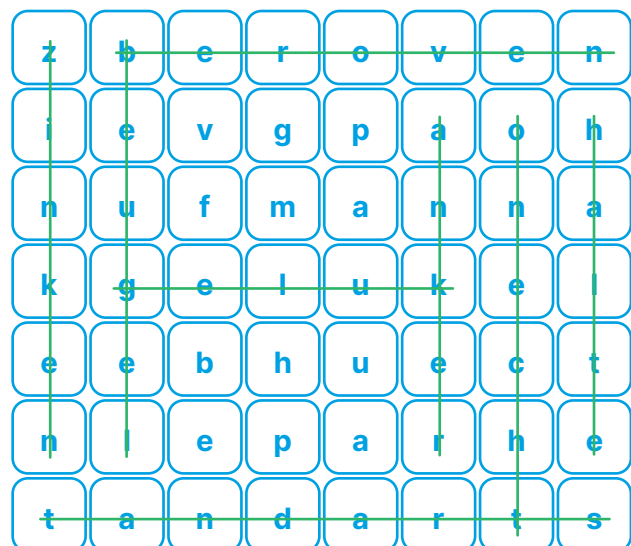
geluk

beugel

zinken

anker

beroven

3

Zoek de woordstukjes bij elkaar.

Kies uit elk rijtje een woordstukje. Vul de woorden in.

te	che	laar	<i>tevreden</i>
be	dicht	en	<i>bedanken</i>
ver	der	ling	<i>verzinsel</i>
goo	vre	den	<i>goochelaar</i>
ge	dank	en	<i>gedichten</i>
on	zin	sel	<i>onderling</i>

Dit kan ik nu

Zo schrijf ik het goed

! ?

✓ x

- 1 ☐ ☐
- 2 ☐ ☐
- 3 ☐ ☐
- 4 ☐ ☐
- 5 ☐ ☐
- 6 ☐ ☐
- 7 ☐ ☐
- 8 ☐ ☐
- 9 ☐ ☐
- 10 ☐ ☐

- ☐ ☐
- ☐ ☐
- ☐ ☐
- ☐ ☐
- ☐ ☐
- ☐ ☐
- ☐ ☐
- ☐ ☐
- ☐ ☐
- ☐ ☐

Woorden uit blok 3

! ?

✓ x

- 1 ☐ ☐
- 2 ☐ ☐
- 3 ☐ ☐
- 4 ☐ ☐
- 5 ☐ ☐

- ☐ ☐
- ☐ ☐
- ☐ ☐
- ☐ ☐
- ☐ ☐

Spelen en bewegen

1 Speel het werkwoordspel.

Wat heb je nodig?

- dobbelsteen

- 1 Kies een werkwoord uit.
- 2 Gooi om de beurt met de dobbelsteen.
- 3 Kijk wat het nummer betekent.

- 1 Noem de **ik-vorm**.
- 2 Noem de **stam**.
- 3 Spel de **woordenboekvorm**.
- 4 Schrijf de stam op tussen schuine strepen.
- 5 Spel de **ik-vorm**.
- 6 Maak een zin met de **ik-vorm** en schrijf die op.

- 4 Voer de opdracht die achter jouw nummer staat uit.
- 5 Elk goed antwoord levert een punt op.
- 6 Degene met de meeste punten heeft gewonnen!

2

Stand in de mand.

Wat heb je nodig?

- een bal

- 1 Eén klasgenootje is spelleider. Hij heeft de woordpakketten bij zich.
- 2 Een ander krijgt de bal. Hij is de gooier.
- 3 De gooier gooit de bal omhoog. Hij roept: 'Stand in de mand en de bal is voor ...'
Hij noemt een naam.
De anderen rennen weg.
- 4 Is je naam geroepen? Vang of pak de bal. Roep: 'Stop!'
- 5 Iedereen staat stil. De spelleider stelt een vraag over één van de woordpakketten.
- 6 Geeft de vanger geen goed antwoord? Hij wordt de gooier.
Bij een goed antwoord kiest hij een nieuwe gooier.

Voorbeeld:

Wat is de ik-vorm
van *braden*?

Noem de stam
van *kloppen*.

- Ik leer meer woorden schrijven met **v** en **z**.

Luisterwoorden

brave
de boeven
de dieven
de brieven
de druiven

sportieve
de neven
de raven
de staven
de lijven

boze
de luizen
de muizen
de neuzen
de smoezen

vieze
de kiezen
de reizen
de reuzen
de prijzen

Schrijf het woord zoals je het hoort.

v

- 1 Luister naar het woord in je hoofd.
- 2 Hak het woord in klankgroepen.
- 3 Hoor je aan het begin van het woord of de klankgroep **/vvv/**? Schrijf dan een **v**.
- 4 Na een lange klank en na een tweetekensklank wordt in het meervoud (mv) de **f** een **v**: brief – brieven.
- 5 Lees nog een keer na of je het woord goed geschreven hebt.

z

- 1 Luister naar het woord in je hoofd.
- 2 Hak het woord in klankgroepen.
- 3 Hoor je aan het begin van het woord of de klankgroep **/zzz/**? Schrijf dan een **z**.
- 4 Na een lange klank en na een tweetekensklank wordt in het meervoud (mv) de **s** een **z**: neus – neuzen.
- 5 Lees nog een keer na of je het woord goed geschreven hebt.

Voorbeeld:

- 1 Luister naar het woord in je hoofd.
- 2 Hak het woord in klankgroepen: /die-vun/.
- 3 Je hoort /die-vun/ met een **/vvv/**.
Je schrijft dieven.

Voorbeeld:

- 1 Luister naar het woord in je hoofd.
- 2 Hak het woord in klankgroepen: /mui-zun/.
- 3 Je hoort /mui-zun/ met een **/zzz/**.
Je schrijft muizen.

Let op!

f, v

s, z

Soms hoor je het verschil tussen **f** en **v** en tussen **s** en **z** niet goed. Hoor je geen lange klank of tweetekensklank onthoud dan hoe je het woord schrijft. Maak een foto van het woord in je hoofd.

Twijfel je tussen **f** of **v**, **s** of **z**? Denk dan aan de regel: na een lange klank en tweetekensklank komt een **v** of **z**.

1 Bekijk samen het woordpakket en de schrijfaanwijzing.

2 Hak de woorden in klanken.

- 1 Kies allebei vijf woorden.
Vul de woorden in.
- 2 Leerling 1: lees de woorden voor.
- 3 Leerling 2: hak elk woord in klanken. Houd de /vvv/ en /zzz/ lang aan.
- 4 Leerling 1: luister of de **v** en **z** goed hoorbaar zijn.
Verbeter als het fout is.
- 5 Ruil om. Doe hetzelfde met de andere woorden.

Meerdere antwoorden mogelijk.

3 Onthoud de woorden van het woordpakket.

- 1 Leerling 1: zorg dat je het woordpakket niet ziet.
- 2 Leerling 2: kies een woord en lees het voor.
- 3 Leerling 1: luister goed.
Vul het woord in.
- 4 Doe dit met nog vier woorden.
- 5 Ruil om. Doe hetzelfde met vijf andere woorden.
- 6 Kijk samen na en verbeter.

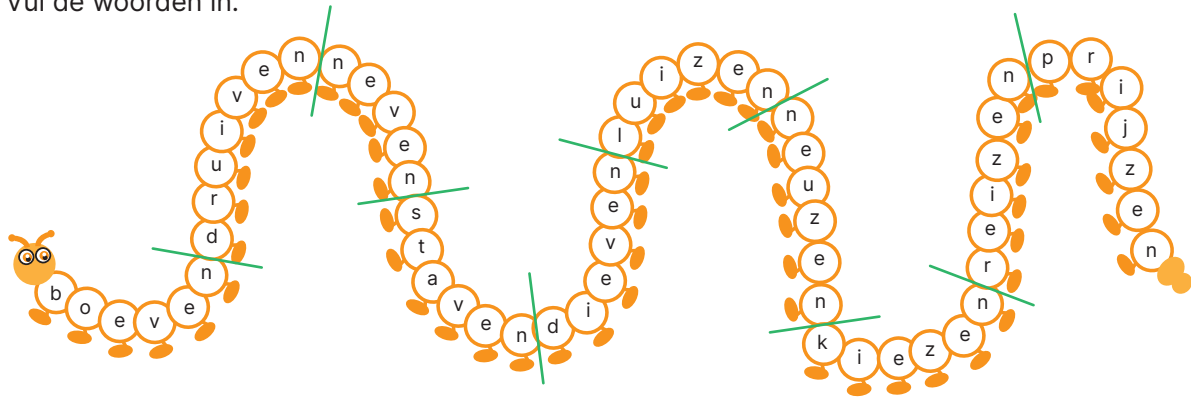
Meerdere antwoorden mogelijk.

4

Zoek tien woorden in de woordrups.

Vul de woorden in.

boeven.....

druiven.....

neven.....

staven.....

dieven.....

luizen.....

neuzen.....

kiezen.....

reizen.....

prijzen.....

- Ik oefen meer woorden met **v** en **z**.

Schrijfaanwijzing

Hoor je /fff/ of /vvv/? Schrijf **f** of **v**.

Hoor je /sss/ of /zzz/? Schrijf dan **s** of **z**.

Soms hoor je het verschil niet.

Onthoud dan hoe je het woord schrijft.

Let op: na een lange klank of tweetekensklank volgt meestal een **v** of een **z**.

1 Vul de rijtjes in.

Kies uit: brave | sportieve | boze | vieze | boeven | neven | dieven | luizen | kiezen | muizen

v

brave

sportieve

boeven

neven

dieven

z

boze

vieze

luizen

kiesen

muizen

2 Welke letter ontbreekt?

1 Vul **v** of **z** in.

2 Vul daarna het hele woord in.

1 Van druiven maak je wijn.

druiven

2 Niemand geloofde onze smoezen.

smoezen

3 Het meervoud van lijf is lijven.

lijven

4 Raven zijn grote, zwarte vogels.

raven

5 Denk jij dat reuzen bestaan?

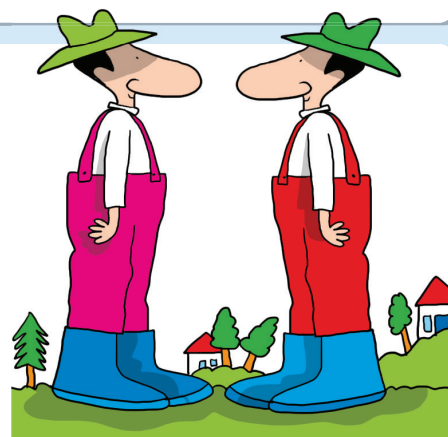
reuzen

6 Staven van goud zijn kostbaar.

staven

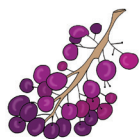
7 Hij maakt graag verre reizen.

reizen

3

Welk woord hoort bij het plaatje?

Vul de woorden met **v** of **z** in.

1 druiven.....

2 raven.....

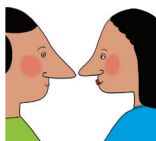
3 dieven.....

4 brieven.....

5 muizen.....

6 neuzen.....

7 kiezen.....

8 reuzen.....

- Ik oefen mee woorden met **v** en **z**.
- Ik bedenk zelf nieuwe woorden met **v** en **z**.

1 Vul het goede woord in de zin in.

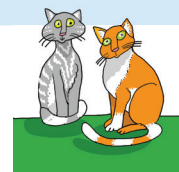
Gebruik woorden uit het woordpakket.

- 1 Kijk ze rennen! Wat een *sportieve* dames.
- 2 Als ze doorlopen, winnen ze mooie *prijzen*.
- 3 De postbode stopt de *brieven* in de brievenbus.
- 4 Honden hebben heel goede *neuzen*.

2 Bedenk nieuwe woorden met v en z.

Vul twee rijmwoorden in.

1 blozen	<i>rozen</i>	<i>dozen</i>
2 hazen	<i>vazen</i>	<i>bazen</i>
3 luizen	<i>huizen</i>	<i>kluizen</i>
4 raven	<i>haven</i>	<i>graven</i>
5 smoezen	<i>poezen</i>	<i>soezen</i>
6 druiven	<i>duiven</i>	<i>kluiven</i>

3 Maak zinnen.

- 1 Kies zes woorden uit opdracht 2.
- 2 Maak met elk woord een zin.

Meerdere antwoorden mogelijk.

4 Maak een gek rijmpje.

Bedenk een rijmwoord op kazen, sloven en reuzen.

Meerdere antwoorden mogelijk.

Woordpakket 19

Les 4

Dit kan ik nog

- Ik herhaal woorden uit blok 3.

Dit kan ik nu

- Ik kan meer woorden met **v** en **z** nu goed schrijven.
- Ik kan woorden uit blok 3 nog goed schrijven.

Dit kan ik nog

1 Zoek elf zo lang mogelijke woorden in de puzzel.

Kijk van boven naar beneden en van links naar rechts.

1 Streep de woorden met **ch**, **cht**, **ge** en **d** door.

2 Vul de woorden in.

gesprek.....

echo.....

badpak.....

bejaard.....

hoofdpijn.....

weiland.....

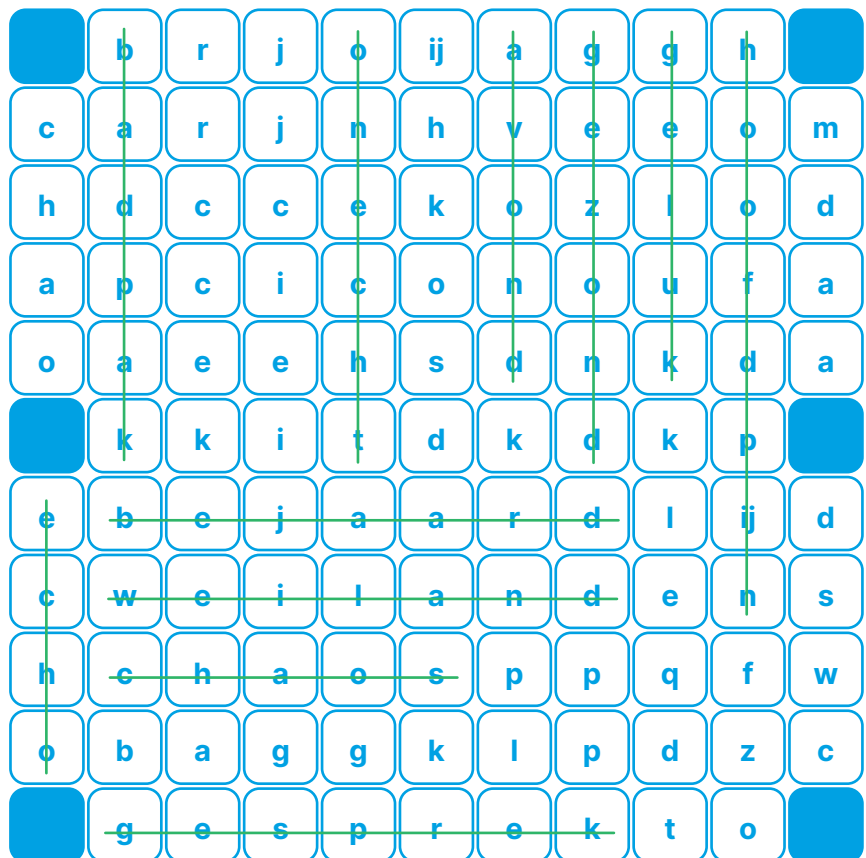
chaos.....

onecht.....

avond.....

geluk.....

gezond.....

2 Maak de rebussen.

Vul het woord in.

1

- f

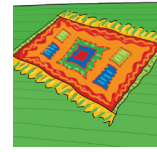
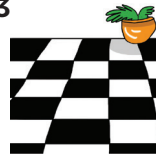
k = z

b = s

verzinsel

3

vloerkleed

2

- st

l = dr + t

opdracht

4

washand

3 Los het geheimschrift op.

Welk woord staat er? Vul het woord goed in.

☼ = d / t

😊 = ei / ij

♣ = g / ch

♥ = ee / e

☆ = ng / nk

1 het t😊☼perk tijdperk

2 Ik ♣ie♣el. giechel

3 Ik ben t♥vr♥d♥n. tevreden

4 iets kopen in de wi☆el. winkel

5 de ♣oo♣elaar goochelaar

6 het han☼va☼ handvat

Dit kan ik nu

Zo schrijf ik het goed

! ?

✓ x

1	☐	☐	
2	☐	☐	
3	☐	☐	
4	☐	☐	
5	☐	☐	
6	☐	☐	
7	☐	☐	
8	☐	☐	
9	☐	☐	
10	☐	☐	

☐	☐	
☐	☐	
☐	☐	
☐	☐	
☐	☐	
☐	☐	
☐	☐	
☐	☐	
☐	☐	
☐	☐	

Woorden uit blok 3

! ?

✓ x

1	☐	☐	
2	☐	☐	
3	☐	☐	
4	☐	☐	
5	☐	☐	

☐	☐	
☐	☐	
☐	☐	
☐	☐	
☐	☐	

Spelen en bewegen

1 Raad het woord.

- 1 Speler 1: schrijf een woord uit het woordpakket op. Zet puntjes voor **au(w)**, **ou(w)**, **v** of **z**.
- 2 Speler 2: raad het woord. Schrijf het op. Onderstreep het stukje dat weggelaten was.
- 3 Kijk samen na.

Voorbeeld:

2 Parcours.

Wat heb je nodig?

- materialen voor een parcours (maak ook gebruik van de bestaande obstakels op het schoolplein)
- stoepkrijt

De voorbereiding

- 1 Zet een startlijn op het schoolplein.
- 2 Zet voor elk groepje een parcours uit.

Het spel

- 1 Om de beurt lezen jullie een woord uit woordpakket 19. Zeg het woord hardop en markeer het in het woordpakket.
- 2 Om de beurt neem je het parcours naar de overkant.
- 3 Aan het eind van het parcours schrijf je het woord op en loopt terug naar de startlijn. Daar kies je een nieuw woord.
- 4 Ga door tot alle woorden opgeschreven zijn.

Handwriting practice lines on page 39. The page contains 20 sets of horizontal dotted lines for writing practice.

Les 1

Samenstellingen met een woord dat eindigt op d en t

- Ik leer samenstellingen schrijven met een woord dat eindigt op **d** en **t**.

Regelwoorden

beet**t**nemen
plat**d**rukken
de boot**t**ocht**t**
de sport**h**al
de friet**k**raam

de schat**k**amer
de soort**g**enoot**t**
de hout**h**akker
het feest**t**maal
het uitlaat**g**as

wereld**d**beroemd
dood**d**stil
de land**d**kaart
de rond**d**vaart
de woord**d**bouw

de wereld**d**bol
de hard**d**loper
het goud**d**stuk
het brand**d**hout
het rood**d**borstje

Pas de regel toe.

eind d en t

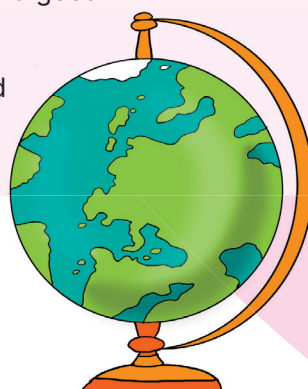
- 1 Luister naar het woord in je hoofd.
- 2 Knip het woord in twee losse woorden.
- 3 Hoor je **/t/** aan het eind van het woord?
Let dan op! Maak het woord langer.
- 4 Hoor je in het lange woord **/d/**?
Schrijf dan een **d**.
Hoor je in het lange woord **/t/**?
Schrijf dan een **t**.
- 5 Schrijf de twee woorden aan elkaar.
- 6 Lees nog een keer na of je het woord goed geschreven hebt.

Voorbeeld:

- 1 Je hoort **/wirult-bol/**. Twee woorden!
- 2 Knip het woord in twee woorden:
/wirult/ + /bol/.
- 3 Je hoort **/t/** aan het eind van het eerste woord. Maak het woord langer: **werelden**.
- 4 Je hoort **/d/** in het lange woord. Dus je schrijft: **wereld**.
- 5 Schrijf de twee woorden aan elkaar:
wereldbol.

wereld

bol

wereldbol

1 Bekijk samen het woordpakket en de schrijfaanwijzing.

2 Zeg of je het woord met een d of t schrijft.

- 1 Kies allebei vijf woorden. Vul de woorden in.
- 2 Leerling 1: lees een woord voor.
- 3 Leerling 2: knip de samenstelling in twee losse woorden.
Maak het eerste woord langer.
Zeg of je het eerste woord met **d** of **t** schrijft.
- 4 Doe hetzelfde met nog vier woorden.
- 5 Ruil om. Doe hetzelfde met de andere woorden.

Meerdere antwoorden mogelijk.

3 Vul de woorden goed in.

- 1 Leerling 1: zorg dat je het woordpakket niet ziet.
- 2 Leerling 2: kies een woord en lees het voor.
- 3 Leerling 1: knip het woord in twee losse woorden.
Maak het eerste woord langer. Maak een woord langer als je een **/t/** aan het eind hoort.
Schrijf de samenstelling op.
- 4 Ruil om en doe hetzelfde met nog negen woorden.
- 5 Kijk samen na en verbeter.

Meerdere antwoorden mogelijk.

4 Kleur de d en t.

- 1 Kies vijf woorden die jij moeilijk vindt.
- 2 Schrijf de woorden op.
- 3 Heb je de woorden goed geschreven? Kijk goed na.
- 4 Geef de eindletters **d** en **t** een verschillende kleur.

Meerdere antwoorden mogelijk.

Woordpakket 20

Les 2

Samenstellingen met een woord dat eindigt op d en t

- Ik oefen samenstellingen met een woord dat eindigt op **d** en **t**.

Schrijfaanwijzing

Knip het woord in twee woorden. Hoor je een /t/ aan het eind van het woord? Let dan op! Maak het woord langer.

Hoor je in het lange woord een /d/? Schrijf dan een **d**.

1 Wat staat onder de vlek?

Bedenk of er een **d** of **t** staat. Vul het hele woord in.

1	bee	nemen	beetnemen
2	de soor	genoo	soortgenoot
3	werel	beroem	wereldberoemd
4	het bran	hou	brandhout
5	de lan	kaar	landkaart
6	de ron	vaar	rondvaart
7	de werel	bol	wereldbol

2 Maak samenstellingen.

Plak twee woorden aan elkaar. Vul het woord in. Vul daarna de samenstelling in.

Kies uit: hal | looper | stuk | kamer | bouw | stil | hakker

woord	woord	samenstelling
schat	kamer	schatkamer
sport	hal	sporthal
hout	hakker	houthakker
hard	loper	hardloper
goud	stuk	goudstuk
dood	stil	doodstil
woord	bouw	woordbouw

3

Bedenk een verhaal over een wereldreis.

Gebruik ten minste vier samenstellingen uit het woordpakket.

Meerdere antwoorden mogelijk.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Woordpakket 20

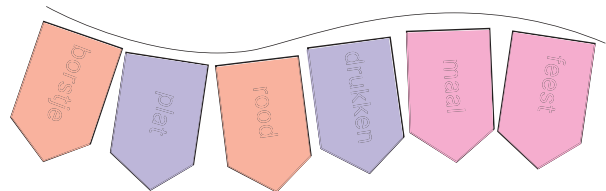
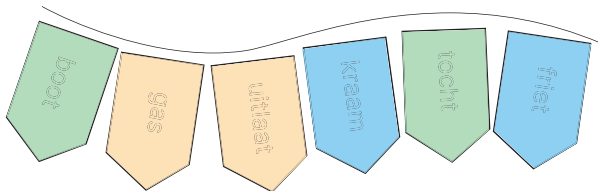
Les 3

Samenstellingen met een woord dat eindigt op d en t

- Ik oefen samenstellingen met een woord dat eindigt op **d** of **t**.
- Ik bedenken zelf nieuwe samenstellingen met een woord dat eindigt op **d** en **t**.

1 Maak zes samenstellingen van de woorden in de woordslingers.

Geef de vlaggetjes die bij elkaar passen dezelfde kleur. Vul de samenstellingen in.

uitlaatgas

frietkraam

boottocht

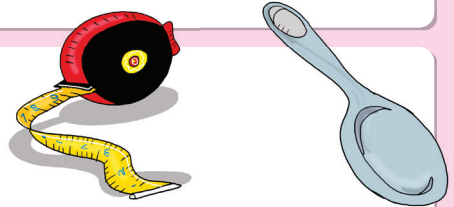
platdrukken

roodborstje

feestmaal

2 Maak zelf samenstellingen.

Kies uit rijtje 1 en 2 de woordstukjes die bij elkaar horen. Vul de samenstellingen in.

meet

spat

eet

voet

bord

lepel

ganger

lint

meetlint

spatbord

eetlepel

voetganger

zweet

laad

wand

bak

rek

druppel

zweetdruppel

laadbak

wandrek

aard

hand

stand

schrift

beeld

beving

aardbeving

handschrift

standbeeld

3

Maak samenstellingen.

- 1 Maak in vijf minuten tien nieuwe samenstellingen met woorden die eindigen op **d** of **t**.
- 2 Vul de samenstellingen in.

Meerdere antwoorden mogelijk.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Woordpakket 20

Les 4

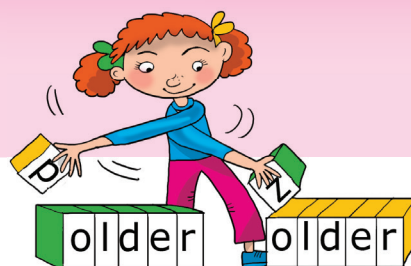
Dit kan ik nog

- Ik herhaal woorden uit blok 3.

Dit kan ik nu

- Ik kan samenstellingen met een woord dat eindigt op **d** en **t** nu goed schrijven.
- Ik kan woorden uit blok 3 nog goed schrijven.

Dit kan ik nog

1 Welk woord uit blok 3 rijmt erop?

Vul eerst het woord aan. Vul daarna het hele woord in.

1 de zolder	de polder	de polder
2 de knecht	het gevecht	het gevecht
3 beresterk	het tijdperk	het tijdperk
4 de ontbijtkoek	de handdoek	de handdoek
5 gekregen	verlegen	verlegen
6 doodsbang	het behang	het behang
7 kletsnat	het handvat	het handvat

2 Zoek acht woorden in de woordslang.

- Vul de woorden in.
- Kies steeds twee woorden en maak daar één zin mee.

zanger	goochelaar
lengte	gejuich
geschenk	onecht
winkel	achter

- 1
- 2
- 3
- 4

3 Los het geheimschrift op.

- 1 Lees de brief.
- 2 Bedenk welk woordstukje past.
- 3 Vul daarna de hele woorden in.

🌸 = *be*

♣ = *ge*

☆ = *d*

😊 = *ing*

Dag Olga,

Ik wil je graag 🌸danken voor het mooie ♣schenk. *bedanken + geschenk*

Het is een prachtige r😊. *ring*

Hij lijkt me niet goe☆koop. *goedkoop*

Zal ik je een ♣heim vertellen? *geheim*

Die tweel😊 uit mijn straat heeft dezelfde r😊! *tweeling + ring*

Ik geloof dat ik mijn moeder hoor roepen voor de maaltij☆. *maaltijd*

Groetjes, Jasmijn

Dit kan ik nu

Zo schrijf ik het goed

! ?

✓ x

- 1 ☐ ☐
- 2 ☐ ☐
- 3 ☐ ☐
- 4 ☐ ☐
- 5 ☐ ☐
- 6 ☐ ☐
- 7 ☐ ☐
- 8 ☐ ☐
- 9 ☐ ☐
- 10 ☐ ☐

- ☐ ☐
- ☐ ☐
- ☐ ☐
- ☐ ☐
- ☐ ☐
- ☐ ☐
- ☐ ☐
- ☐ ☐
- ☐ ☐
- ☐ ☐

Woorden uit blok 3

! ?

✓ x

- 1 ☐ ☐
- 2 ☐ ☐
- 3 ☐ ☐
- 4 ☐ ☐
- 5 ☐ ☐

- ☐ ☐
- ☐ ☐
- ☐ ☐
- ☐ ☐
- ☐ ☐

Handwriting practice lines on page 49. The page contains 20 sets of horizontal dotted lines for writing practice.

Spelen en bewegen

1 Gooi en maak woorden.

Wat heb je nodig?

- dobbelsteen

- 1 Gooi om de beurt met de dobbelsteen.
- 2 Kijk wat het nummer betekent.

- 1 = woord met **au(w)**

2 = woord met **ou(w)**

3 = **samenstelling**, het laatste woord eindigt op **t**

4 = **samenstelling**, het eerste woord eindigt op **t**

5 = **samenstelling**, het eerste woord eindigt op **d**

6 = **samenstelling**, het eerste woord eindigt op **d** of **t** en het tweede woord ook.

- 3 Degene die als eerste het woord zegt, schrijft het op.
- 4 Na afloop controleer je samen of je woorden goed geschreven zijn. Voor elk goed geschreven woord krijg je een punt.
- 5 Degene met de meeste punten aan het eind heeft gewonnen!

2**Sneeuwballen.****Wat heb je nodig?**

- werkblad
- pen of potlood
- woordkaartjes met een nummer en de helft van een samenstelling

Voorbeeld woordkaartjes:

1 boot_____
2 _____kaart

Voorbeeld werkblad:

1 _____tocht
2 land_____

De voorbereiding

- 1 Knip de woordkaartjes uit en maak er proppen van.

Het spel

- 1 Alle spelers krijgen een werkblad en potlood/pen.
- 2 De leerkracht gooit alle sneeuwballen op het schoolplein of in de klas.
- 3 Pak allemaal een sneeuwbal.
- 4 Lees wat er op de sneeuwbal staat.
- 5 Maak er weer een prop van en gooi weg.
- 6 Schrijf het woord op de juiste plek op het werkblad.
- 7 Alle woorden gevonden? Dan controleer je of je alle woorden goed geschreven hebt met behulp van het woordpakket.

Herhalen en toepassen

1 Raad het snel!

- 1 Leerling 1: kies een woord uit blok 5.
Schrijf een letter van het woord op.
- 2 Leerling 2: raad van welk woord deze letter is.
Weet je het niet? Je klasgenootje schrijft nog een letter op.
- 3 Ga door tot het woord is geraden.
- 4 Leerling 2: schrijf het woord goed op.
Je krijgt een punt voor elke letter die je klasgenootje niet
had opgeschreven.
- 5 Ruil om en ga door. Wie heeft de meeste punten?

Voorbeeld:

g r k

2 Maak een kwartet.

Wat heb je nodig?

- 20 kaartjes

- 1 Speel dit spel met vier of vijf leerlingen.
- 2 Kies allemaal vier woorden uit blok 5.
Kies allemaal een kleur.
- 3 Maak met de vier woorden een zo kort mogelijke zin.
Schrijf de zin bovenaan op vier kaartjes. Geef die zin een kleur.
- 4 Schrijf op elk kaartje de vier woorden in een rijtje eronder.
- 5 Kleur op elk kaartje een ander woord met dezelfde kleur als de zin.

Voorbeeld:

*In het gebouw staat een automaat met
kauwgum en een augurk.*

het gebouw
de automaat
de kauwgum
de augurk

Voorbeeld:

3 Speel het kwartet.

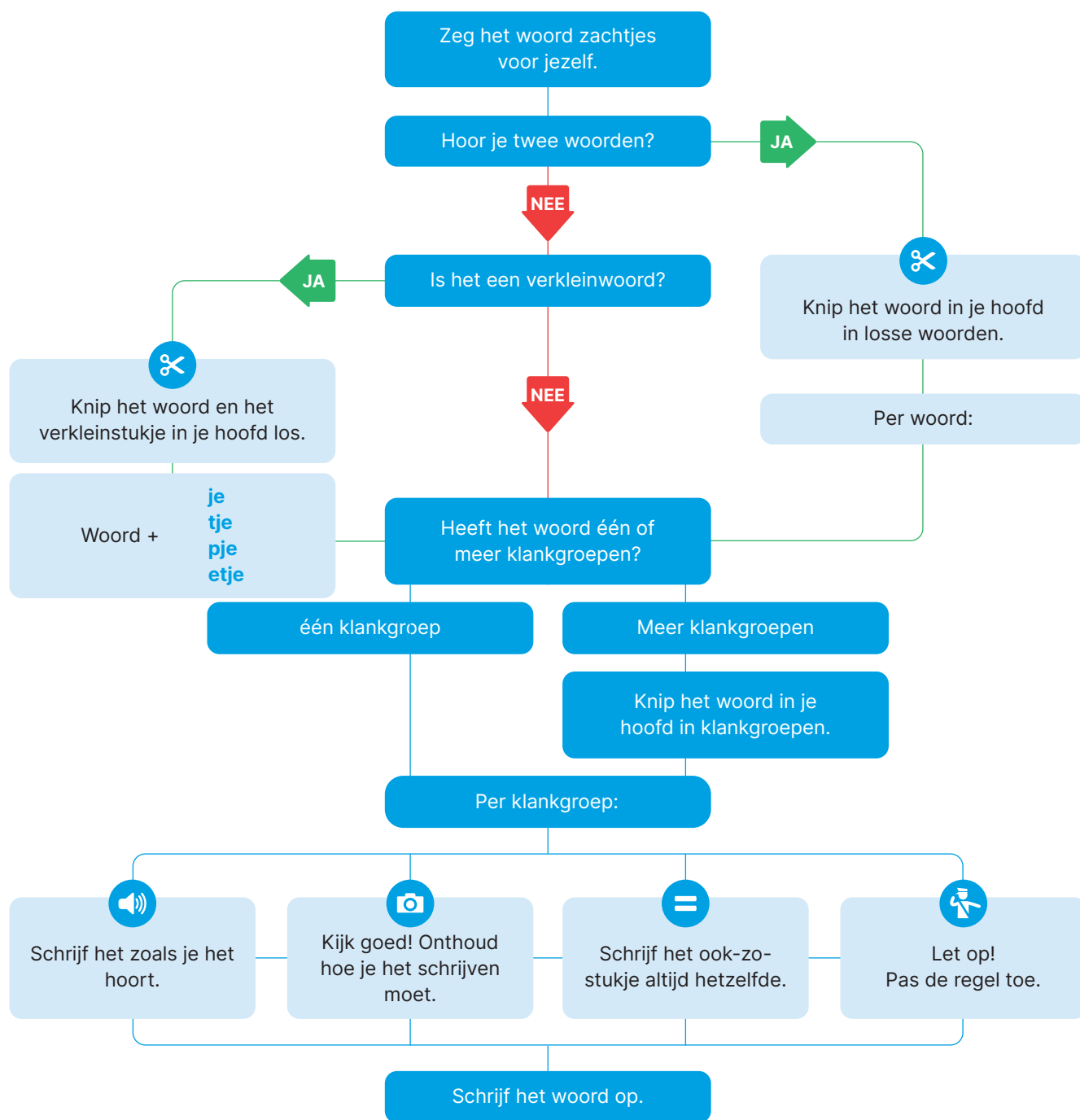
Wat heb je nodig?

- kwartetspel van opdracht 2

- 1 Schud en deel de kaartjes uit.
- 2 Speler 1 begint en vraagt aan iemand een woord van de zin.
- 3 Heeft de ander de kaart? Dan moet hij die geven. Speler 1 mag doorgaan.
Heeft de ander de kaart niet? De volgende is aan de beurt om een kaart te vragen.
- 4 Heb je de vier kaarten met alle woorden van een zin? Dan heb je een kwartet.
- 5 Wie heeft de meeste kwartetten?

Handwriting practice lines on page 54. The page contains 20 sets of horizontal dotted lines for writing practice.

Schrijfwijzer

Kijk na.

Woorden met sch en schr

Hoor je /**sg**/? Schrijf dan **sch**.
Hoor je /**sgr**/? Schrijf dan **schr**.

Je schrijft **sch**ool.
Je schrijft **schr**ift.

← Meer uitleg vind je bij woordpakket 1 in les 1.

Woorden met s en z, f en v

Hoor je /**s**/ of /**z**/? Schrijf dan **s** of **z**.
Hoor je /**f**/ of /**v**/? Schrijf **f** of **v**.

Je schrijft dans**s**en.
Je schrijft pau**z**e.
Je schrijft **f**abriek.
Je schrijft ov**v**en.

Soms hoor je het verschil niet.
Onthoud dan hoe je het woord schrijft.

Vaak wordt in het meervoud (mv) de **s** een **z**. En de **f** wordt een **v**.

luis – lui**z**en
brief – brie**v**en

Twijfel je tussen **s** of **z**, **f** of **v**? Denk dan aan de regel: na een lange klank en tweetekensklank komt een **z** of **v**.

← Meer uitleg vind je bij woordpakket 2 in les 1 en bij woordpakket 19 in les 1.

Woorden met eer, oor en eur

Hoor je /**ir**/? Schrijf dan **eer**.
Hoor je /**or**/? Schrijf dan **oor**.
Hoor je /**ur**/? Schrijf dan **eur**.

Je schrijft **eer**der.
Je schrijft **oor**zaak.
Je schrijft ge**ur**stof.

← Meer uitleg vind je bij woordpakket 3 in les 1.

Woorden met ei en ij

Bedenk of je het woord schrijft met **ei** of **ij**.
Dat kun je niet horen. Dat moet je onthouden.

Je schrijft pale**is**.
Je schrijft vij**ver**.

← Meer uitleg vind je bij woordpakket 4 in les 1.

Woorden die eindigen op ig en lijk

Hoor je **/ug/** zonder klemtoon?

Schrijf dan **ig**.

Hoor je **/luk/** zonder klemtoon?

Schrijf dan **lijk**.

Je schrijft de**ftig**.

Je schrijft pijn**lijk**.

← Meer uitleg vind je bij woordpakket 5 in les 1.

Woorden met de letterzetter

Hoor je een korte klank **/a/**, **/e/**, **/i/**, **/o/**, **/u/** aan het eind van een klankgroep?

Let dan op! De **letterzetter** zet een extra letter (medeklinker).

Trommel: je hoort aan het eind van de eerste klankgroep een korte klank: **/o/**. Er komt een letter (medeklinker) bij: trom**mm**el.

← Meer uitleg vind je bij woordpakket 6 in les 1 en woordpakket 14 in les 1.

Woorden met de letterrover

Hoor je een lange klank: **/aa/**, **/ee/**, **/oo/**, **/uu/** aan het eind van een klankgroep?

Let dan op! De **letterrover** neemt een letter (klinker) weg.

Tomaat: je hoort aan het eind van de eerste klankgroep een lange klank: **/oo/**. Er gaat een letter (klinker) weg: to**ma**at.

← Meer uitleg vind je bij woordpakket 7 in les 1 en woordpakket 14 in les 1.

Woorden met aai, ooi en oei

Hoor je **/aaj/**, **/ooj/** of **/oej/** in een woord?

Schrijf dan **aai**, **ooi** of **oei**.

Je schrijft zwa**aai**en.

Je schrijft goo**oi**en.

Je schrijft blo**oei**en.

← Meer uitleg vind je bij woordpakket 8 in les 1.

Woorden met een stomme e

Hoor je **/gu/**, **/bu/**, **/vur/** of **/tu/** zonder klemtoon aan het begin van het woord? Schrijf dan **ge**, **be**, **ver** of **te**.

Hoor je **/ul/**, **/ur/**, **/un/** of **/tu/** zonder klemtoon aan het eind van het woord? Schrijf dan **el**, **er**, **en** of **te**.

De **e** die klinkt als **/u/** heet een **stomme e**.

Je schrijft be**ke**uring.

Je schrijft pleis**te**r.

Je schrijft ver**ze**insel.

← Meer uitleg vind je bij woordpakket 9 in les 1.

Woorden met ch en cht

Hoor je /g/? Denk na of je het woord schrijft met **g** of **ch**.

Je schrijft glimla**ch**.

Hoor je /gt/ na een korte klank? Schrijf dan **cht**.
Behalve bij jij/hij/zij ligt, legt, zegt.

Je schrijft aanre**cht**.

← Meer uitleg vind je bij woordpakket 10 in les 1.

Woorden die eindigen op d

Hoor je /t/ aan het eind van het woord?
Maak het woord langer.
Hoor je in het lange woord /d/?
Schrijf dan een **d**.

Hoofdpijn: je hoort /t/ aan het eind van het eerste woord.

Maak het woord langer: hoof**d**en.

Je hoort /d/ in het lange woord. Dus je schrijft hoof**d**pijn.

← Meer uitleg vind je bij woordpakket 11 in les 1.

Woorden met ng en nk

Hoor je /ng/? Schrijf dan je **ng**.

Je schrijft tweeling**ng**.

Hoor je /ngk/? Schrijf dan **nk**.

Je schrijft ink**nk**vis.

← Meer uitleg vind je bij woordpakket 12 in les 1.

Woorden die eindigen op a, o en u

Hoor je /aa/, /oo/ of /uu/ aan het eind van het woord?
Schrijf dan **a**, **o** en **u**.

Je schrijft tandpasta**a**.

Je schrijft lass**o**.

Je schrijft paraplu**u**.

← Meer uitleg vind je bij woordpakket 13 in les 1.

Woorden met eew, ieuw en uw

Hoor je /eew/, /iew/ of /uuw/ aan het eind van een woord of klankgroep?
Schrijf dan **eew**, **ieuw** of **uw**.

Je schrijft leeuw**en**.

Je schrijft gloedn**ieuw**.

Je schrijft schad**uw**.

← Meer uitleg vind je bij woordpakket 15 in les 1.

Samenstellingen met twee of meer medeklinkers na elkaar

Hoor je twee woorden? Knip ze los.
Schrijf het eerste woord op en schrijf het tweede woord op.
Schrijf de twee woorden aan elkaar.

Je hoort het woord /glas-sgerf/.
Schrijf het eerste woord op: **glas**.
Schrijf het tweede woord op: **scherf**. Denk aan de ook-zo-stukjes **sch** en **rf**.
Schrijf de twee woorden aan elkaar: glass**ss**cherf.

← Meer uitleg vind je bij woordpakket 16 in les 1.

Woorden met au, auw, ou en ouw

Bedenk of je het woord schrijft met **au(w)** of **ou(w)**.
Dat kun je niet horen. Dat moet je onthouden.

Je schrijft **pauze**.
Je schrijft sch**ouw**burg.

← Meer uitleg vind je bij woordpakket 17 in les 1.

Samenstellingen met een woord dat eindigt op d en t

Knip het woord in twee woorden.
Hoor je **/t/** aan het eind van het woord? Let dan op! Maak het woord langer.
Hoor je in het lange woord **/d/**? Schrijf dan een **d**.
Hoor je in het lange woord **/t/**? Schrijf dan een **t**.

Wereldbol: je hoort **/t/** aan het eind van het eerste woord.
Maak het woord langer: werel**d**en.
Je hoort **/d/** in het lange woord. Dus je schrijft: werel**d**bol.

← Meer uitleg vind je bij woordpakket 20 in les 1.

Werkwoordschema

De woordenboekvorm is het werkwoord zoals het in het woordenboek staat.

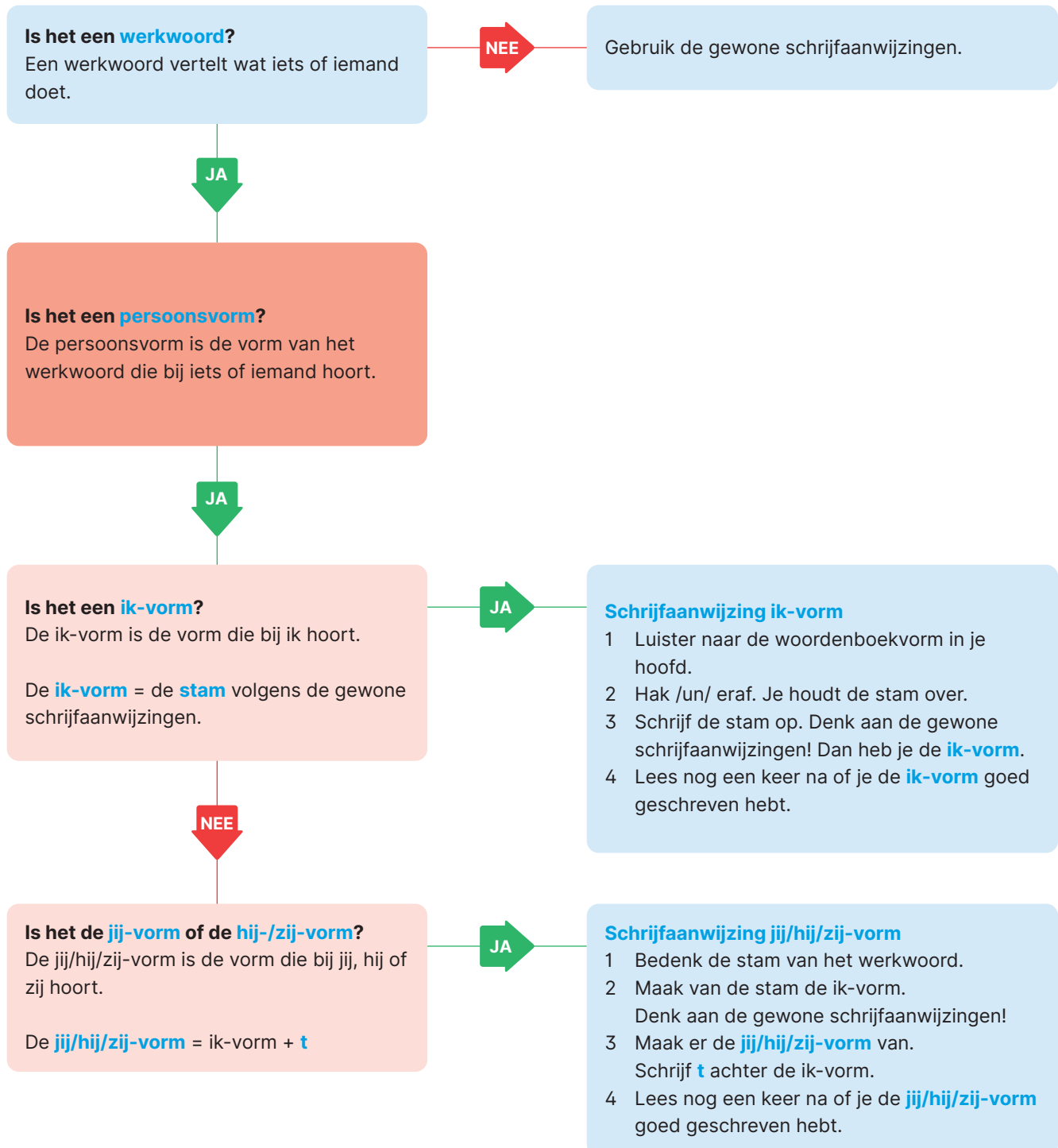
In een **zin** staan altijd één of meer **werkwoorden**.

Die werkwoorden hebben hun eigen **vorm** in de zin.

Die vorm schrijf je volgens **werkwoordregels**.

Daarom leer je een **werkwoordschema**.

Dan weet je hoe je de werkwoorden in de zin moet schrijven.

Een werkwoord vertelt wat iets of iemand doet. Een werkwoord heeft verschillende vormen.

De **woordenboekvorm** is het werkwoord zoals het in het woordenboek staat.

De **persoonsvorm** is de vorm van het werkwoord die bij iets of iemand hoort.

De **ik-vorm** van het werkwoord is de persoonsvorm die hoort bij **ik**.

De **stam** van het werkwoord is de woordenboekvorm zoals je hem hoort, zonder **/un/**. Van de stam maak je de **ik-vorm**. Denk daarbij aan de gewone schrijfaanwijzingen.

Je wilt de **ik-vorm** van **durven** opschrijven. Dan luister je naar de woordenboekvorm in je hoofd: /durvun/. Je hakt **/un/** eraf: /durv~~un~~/. /durv/ is de stam. Je schrijft de stam op en denkt aan de gewone schrijfaanwijzing: nooit een **v** aan het eind van een woord. Je schrijft dus: **durf**.

fietsen: /fiets~~un~~/

→ stam = /fiets/ → ik **fiets**

vinden: /vind~~un~~/

→ stam = /vind/ → ik **vind**

Meer uitleg vind je bij woordpakket 18 in les 1.

A stylized yellow lightning bolt graphic with a 3D effect, pointing downwards and to the left. It is set against a background that is blue at the top and white below.

A stylized yellow lightning bolt graphic with a 3D effect, pointing downwards and to the left. It is set against a background that is blue at the top and white below.

A stylized yellow lightning bolt graphic with a black outline, pointing downwards and to the left. It is positioned on the right side of the slide, overlapping the blue and white background.

A stylized yellow lightning bolt graphic with a 3D effect, pointing downwards and to the left. It is set against a background that is blue at the top and white below.

Colofon

Verhalen en leesteksten

Maria Hetty van den Berg
Annemarie van den Brink
Jørgen Hofmans

Auteurs

Maria Hetty van den Berg
Tamara van den Berg
Jannie van Driel-Copper
Irene Engelbertink
Wies Gloudemans
Jeannette Miš
Cokky Stolze-van der Vegte
Saskia Tromp-Lantman
Gerda Verhey
Anne Coos Vuurmans

Redactie

Projectteam ThiemeMeulenhoff

Vormgeving

Flowdesign, Utrecht

Opmaak

Críus Group

Beeldverwerking

Eduardo media

Illustraties

Anjo Mutsaars

Over ThiemeMeulenhoff

ThiemeMeulenhoff ontwikkelt slimme flexibele leeroplossingen met een persoonlijke aanpak. Voor elk niveau en elke manier van leren. Want niemand is hetzelfde.

We combineren onze kennis van content, leerontwerp en technologie, met onze energie voor vernieuwing. Om met en voor onderwijsprofessionals grenzen te verleggen. Zo zijn we samen de motor voor verandering in het primair, voortgezet en beroepsonderwijs.

Samen leren vernieuwen.

www.thiememeulenhoff.nl

ISBN 978 90 06 24126 6

Versie 1.4

© ThiemeMeulenhoff, Amersfoort

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden vervaelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16B Auteurswet 1912 j° het Besluit van 23 augustus 1985, Stbl. 471 en artikel 17 Auteurswet 1912, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan Stichting Publicatie- en Reproductierechten Organisatie (PRO), Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp (www.stichting-pro.nl). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet) dient men zich tot de uitgever te wenden. Voor meer informatie over het gebruik van muziek, film en het maken van kopieën in het onderwijs zie www.auteursrechtenonderwijs.nl.

De uitgever heeft ernaar gestreefd de auteursrechten te regelen volgens de wettelijke bepalingen. Degenen die desondanks menen zekere rechten te kunnen doen gelden, kunnen zich alsnog tot de uitgever wenden.

Deze uitgave is volledig CO₂-neutraal geproduceerd.

Het voor deze uitgave gebruikte papier is voorzien van het FSC®-keurmerk.

Dit betekent dat de bosbouw op een verantwoorde wijze heeft plaatsgevonden.

